

2.3.Edâ

Sözlükte “yerine getirme, borç ödeme” anlamlarına gelen edâ; Kur’an kıraatinde “tilâvet esnasında harflerin hakkını vererek gereği gibi okumak” ya da “Kur’an öğretiminde hocanın öğrettiği şekilde lafızları tekrar etmek ve bunları öğretildiği şekil üzere okumak” gibi anlamlara gelir.²⁰ Edâ yöntemi, Peygamberimizin Kur’an ayetlerini Cebrail’den (a.s.) öğrenmesi ve öğrendiği bölümleri hemen ona geri okumasına benzeyen bir yöntemdir.²¹

Semâ’ ve arz yöntemlerinin uygulaması olarak ifade edilen edâ yöntemi;²² kısa aralıklarla ayetlerin bölümler hâlinde öğretilip tekrar edilmesi esasına dayanır. Edâ yönteminde asıl olan, mümkün olan en kısa zamanda öğretilen bölümün telaffuzunun doğru bir şekilde kavratılması ve konunun tekrarlar yoluyla pekiştirilmesidir.

Bu yöntem, öğrencinin kavrayış düzeyleri ve tecvidleri uygulama becerilerine bağlı olarak okuma becerileri geliştikçe yavaş yavaş azaltılabilir. Ancak özensiz bir şekilde başlanılan Kur’an öğretimi, ilerleyen süreçte kalıcı yanlışların öğrenilmesine ve hataların hafızaya yerleşmesine sebep olur. Bu nedenle Kur’an öğretiminde “ilk hoca” oldukça önemlidir. Hocanın vasıflı bir kâri olması ve öğrencilerine iyi bir okuma becerisi kazandırması hedeflenen başarıya ulaşmada en önemli etkidir.²³

DİNLEYELİM-UYGULAYALIM

Bakara suresi 154-157. ayetlerini “semâ’, arz, edâ” yöntemlerini kullanarak ezberleyerek öğretmeninize dinletiniz.

20 Necati Tetik, Kur’an Tilâvetinin veya Kıraat İlminin Öğretilmesi Usulleri, s. 243.

21 Necati Tetik, Kur’an Tilâvetinin veya Kıraat İlminin Öğretilmesi Usulleri, s. 242.

22 Necati Tetik, Kur’an Tilâvetinin veya Kıraat İlminin Öğretilmesi Usulleri, s. 243.

23 Ömer Halil Hasan, Kur’an-ı Kerim Öğretimi, s. 270.